

Stórar avbjóðingar fyri framman

Oddagrein

FRÍGGJADAGIN fekk landsstýrismaðurin í oljumálum endaliga útkastið til til oljuleiting á føroyska landgrunninum. Við hesum er kanska eitt tað týðningarmesta stigið tikið í øllum oljuútviklinginum higartil, tí hetta er startskotið til eina møgulega komandi oljuvinnu her hjá okkum. Tað verður fyrst landsstýrið, sum skal viðgera hetta útkast, sum síðani verður lagt fyri lótingið. Eingin ivi er um, at talan verður um eina áhugaverða og spennandi viðgerð, tí málið er rættiliga prinsipielt. Hetta er nevniliga fyrstu ferð nakrantíð, at lótingið fær eitt slíkt mál at taka støðu til: hvørjar partar av føroyska landgrunninum skulu lutast út til boring, og hvørjar treytir skulu setast til teir, sum fáa loyvi! Hóast nógvar týðandi avgerðir longu eru tiknar í umrødda máli bæði við kolvetnislógávu og øðrum lógum, so verður nú talan um at seta út í kortið nokur týðandi viðurskifti. T.d. skal eina avgerð takast um, um vit skulu hava eitt alment oljufelag, og um serskattur skal leggjast á loyvini og hvussu stórir hann skal vera. Síðani skulu tingmenn eisini taka støðu til okini, sum eru úrþeikað til leiting.

SAMA dag sum útkastið til 1. útbjóðing hjá okkum varð klárt, tók Hægstirættur í London eina avgerð, sum kann fáa avleiðingar fyri okkara fyrstu útbjóðing, uppá gott og ilt. Rætturin gav nevniliga Greenpeace viðhald í klagu síni móti bretska stjórnini um tørvandi atlit til umhvørvismál á havokjunum vestan fyri Hetland. Rætturin gevur grønt ljós til eitt rættarmál, sum skal snúgvast seg um, antin bretska stjórnin heldur umhvørviskrøvini í einum ES-direktivi. Hetta direktiv sigur, at áðrenn t.d. oljuleiting kann fara í gongd, skulu ávís umhvørviskrøv setast í verk úti á opnum havi, heilt út á 200 fjórðingar. Hetta eru krøv, sum skulu verja hval, fugl, koralriv ol. Sæð frá einum vinnusjónarmiði kann henda avgerð koma sera illa við. Tí hon kann í ringasta fori tvinga stjórnina at útseta komandi 19. útbjóðing, sum nettupp skal vera í Hvíta økinum nærhendis føroyska markinum. Tað kann fáa álvarsligar avleiðingar fyri bretska oljuídnadn. Tað var nettupp fyri at fáa leiting í gongd í hesum økinum, at bretska stjórnin at enda skundaði undir at fáa loyst marknaðsemluna við føroyingar. Nú er so spurningurin um henda avgerð fer at fáa positivar ella negativar avleiðingar fyri føroysku útbjóðingina. Í fyrstu atlogu kann tað vera ein fyrimunur, at oljufelagini bert hava møguleika at bjóða uppá okkara part av Hvíta økinum. Tá vilja tey fyrst og fremst brúka orku uppá okkara øki. Í øðrum lagi kann ein útsett bretska útbjóðing hava við sær, at feløg, ið siggja alt okið sum eina heild, vilja biða ella taka seg heilt burt og gera lögur aðrastaðni, har Greenpeace ikki skapar forðingar. Helst er tað fyrsta rætt, tí oljufelagini hava ynski um at sleppa út í Hvíta økið, og tá er føroyski parturin kanska meira áhugaverdur enn tann bretska. Hvussu Greenpeace fer at fyrhalda seg til oljuleiting hjá okkum er so ein annar spurningur.

Sosialurin

Lesarabrøv:

Veiduflothin biður ikki um studning

Vinnuhúsið hevur á síni heimasíðu m.a. grein um »lonsemi og virðisskapan í veiduflothanum«. Eisini hevur stjórnin í Vinnuhúsinum, Jan Mortensen, úttalað seg aðrastaðni um, hvussu politikarar eiga at halda seg frá at geva veiduflothanum nakrar somdir. Hetta helt hann vera rætt, tí so kundi veiduflothin byrja at geva avkast til samfelagið.

Nú er veiduflothin ikki longur umboðaður av Vinnuhúsinum, so húsið viðger viðurskifti hjá øðrum, og tað er jú so vanligt og ofta munandi lættari. Men tá stjórnin nú úttalar seg so avgjörður um aðrar vinnugreinar, eigur hann at siggja, hvussu tað ávirkar vinnuna, sum hann sjálvur umboðar.

1. Tað er álagt veiduliðnum

at selja ávisan part yvir uppboðssølu. Hetta ger raksturinn truplari fyri veiduliðið, men betri fyri aðra vinnu.

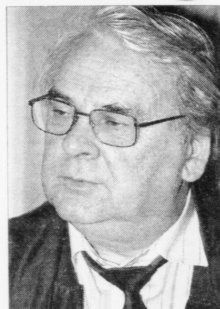
2. Skipini kunnu ikki selja veiðuna uttanlands uttan at hava bjóðað hana út í Føroyum fyrst. Hetta ger raksturinn truplari fyri veiduliðið, men betri fyri aðra vinnu.

3. Fiskavirkini á landi fáa m.a. kilostudning fyri at keypa útlendskan fisk til virkingar. Er stuðul skeivur til eina grein, skal vera varin við at úttala seg um aðrar.

4. Alivinnan, sum var framsett sum ein vinna sum klárar seg sjálva, verður ikki avmarkað við tí, at fiskurin skal bjóðast út á føroyskari uppboðssølu, ella bjóðast út til føroyskar framleiðarar.

Tað kann vera nógv annað at draga fram, men tað verður ikki gjørt á hesum sinni. Tað skal tó verða átalad, tá sagt verður, at so kann veiduflothin byrja at geva eitt avkast til samfelagið. Áðrenn slíkt verður sagt, eigur ein at hava gjørt sær greitt, at fiskivinnan hevur verið roknað sum berandi vinnan í Føroyum alla hesa öldina. Høvdur hon ikki verið tað, eigur ein niðurstøða at verða gjord um hetta. Um fiskivinnan á landi stendur aftanfyri úttaliskini frá stjórnari í Vinnuhúsinum, so er nógv broytt.

Annars skal sigast, at veiduflothin biður ikki um f-løgustudning ella annan studning. Tað verður bert gjørt vart við, at um eitt ynski er frá politikari síðu um at endurnýggja partar av

flotanum, so mugu teir skapa møguleikar fyri tí, um vinnan sjálf ikki hevur rakstrarligan møguleika fyri tí.

Við heilsan
Jákup Sólstein,
formaður

Rolf Guttesen og mistøkini

Hugtakið fullveldið hevur, um ikki annað, so í hvussu so er elvt til ógiltigt kjak í føroysku fjölmiðlunum seinastu tíðina. Og tað er jú útmerkað. Herafturat hevur fullveldisdið havt eina ávirkan afturat — og hon skal heldur ikki undirmetast. Hetta mál hevur givið eina rættuliga rensansu til fleiri meira ella minni forskrúðaði elementir á viðgongdasta vinstravangi. Ein av hesum er stóri dialektikarin Rolf Guttesen. Nú veit eg ikki um Rolf Guttesen sigur (ella skal eg heldur siga segði) seg vera visioneran heldur enn doktrineran sosialist; tað ger eisini finett tað sama: múrin fall, og elitan á Oyggjafra og øðrum rakstrarópskendum a-4 avísom

fekk sum vátan vottin. Teir flestu valdu takksomt tagna; kanska heldur ikki tað byttasta — men summi eru nú einaferð so, at tey trivast best í miðdepli — m.o. eyðsýnliga R.G.

Í gjár liberalismunar figgindi nummar 1, í dag skal fullveldið knúskast! Og stóri "illimaður" í Guttesen'sku terminologiini er Hogni Hoydal, landsstýrismaður. Sosialurin leyrgardagin 6. november er aftur gjörður til forum fyri dialektisku finessum lærda lektarans. Hann skivur um "órðafloym" landsstýrismansins (H.H.). Um fiks politisk hugskot, politiskan naivitett, hellelujatos, tómar gassballónir o.s.fr. (ja, Guttesen tosar um órðafloym!) "Tað stóra takið" hjá HH

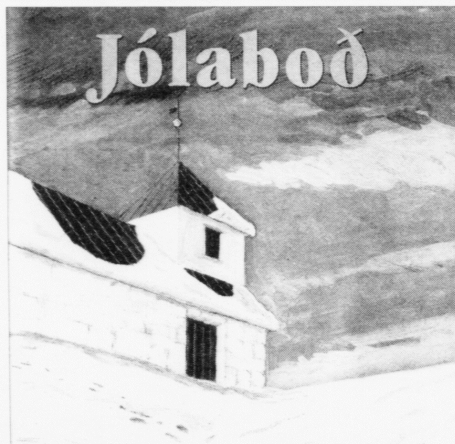
verður samanborið, sum rættuliga ræðumynd, við "stóra lopið framí" hjá Mao. Eg meini tað. Vistu vit ikki betur, skuldu vit trúð, at harra Guttesen nú kastar fyrsta steinin sum ein av teimum ideologisktu reinu!!! Og so endar okkara Føroya vinur í útleid við einum ordiligum Zeppelinar av einari tómari gassballón: "Eg (Rolf Guttesen) meini, at besta loysnin — og tað er ein loysn sum sigur sjálvbjargni+trygd+møguleikar — er ein loysn við viðgongdum sjálvsstýri í ríkisfelagsskapinum. Tað skal vera eitt sjálvsstýri, har teir samfelagsligu spurningarnir koma í fyrstu røð, og ikki eitt skarvalop út í óvissuna"! Var tað onkur, sum segði órðafloymur?

Løgið, kortini, at allir hesir musketerarnir av ideologisku uttastu skerum, skulu velja at taka til sín sjónarmið sosialdemokratanna. Tí Javnaðarflokkurin í dag — alt gott um javnaðarfólk annars — er uttan kapping hin mest konservati flokkurin, sum er! (smb. definition av konservatismu í diversum orðabókum).

Men sjálvandi, í dag er tað jú IN at vera revisionist. Ja, ja. Við soverðnum figgindum, stendur kanska ikki so gálið til hjá fullveldinum allíkvælt, tá alt kemur til alt.

Halt endiliga fram, Rolf!

Jens Chr. Carlsson

Jólaboð eru komin

Í bókabúðirnar eru komin Jólaboð fyrri 1999. KFUM gevur Jólaboð út.

Í bókini eru síðsøguligar greinir, søgur og yrkingar bæði upprunaligar og týdd-

ar. Jólaboð eru fjölbroytt og viðgera ymisk evni. Bókin er 72 síður, men síðurnar eru stórra enn undanfarin ár. Teknað myndir til bókina hava Martin Joensen, Effie Campbell og Janus Dam

Guttesen. Janus hevur eisini gjørt kápmyndina.

Sett og brotið um Bókadeild KFUMs, prentað P/f Einar Prent, og heft hevur Bókbindarið.

Guttorm Zachariasen hevur lagt Jólaboð til rættis. Bókin kostar kr. 70,-.

Við hesum verður gjørt kunnugt fyri ætt og kenn-ingum, at móðir mín

LILLIA MAJA STEER

fódd Jacobsen, ættað úr Sørvgá
búsitandi í Taunton í Englandi

andaðist 2. november, 74 ára gomul.

Jarðarferðin verður í Taunton týsdagin 9. november.

Familjunnar vegna
Arthur Steer